KOO / KEH
Rainiala M.

LVM/937/02/2018

24.5.2018

Eduskunnan verojaosto
sara.kuitunen@eduskunta.fi

Viite: Eduskunnan verojaoston asiantuntijapyyntö 18.5.2018 (U 21/2018 vp sekä U 22/2018 vp)

Kirjallinen asiantuntijalausunto valtioneuvoston kirjelmistä U 21/2018 vp sekä U 22/2018 vp eduskunnalle

Eduskunnan verojaosto on 18.5.2018 pyytänyt liikenne- ja viestintäministeriöltä kirjallista asiantuntijalausuntoa valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi koskien digitaalista kiinteää toimipaikkaa (U 21/2018 vp) sekä valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi koskien tiettyjen digitaalisten palvelujen verotusta ja komission tiedonannosta digitaalisen talouden verotuksesta (U 22/2018 vp).

Valtiovarainministeriö on aiemmin pyytänyt liikenne- ja viestintäministeriöltä lausuntoa (Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö 23.3.2018, VM/621/03.01.00/2018) komission ehdotuksista neuvoston direktiiviksi koskien merkittävän digitaalisen läsnäolon yritysverotusta (*Proposal for a Council Directive laying down rules relating to the corporate taxation of a significant digital presence, COM (2018) 147 final)* sekä neuvoston direktiiviksi tiettyjen digitaalisten palvelujen tarjoamisesta saatavista tuloista kannettavaa digitaalisten palvelujen veroa koskevasta yhteisestä järjestelmästä (*Proposal for a Council Directive on the common system of a digital services tax on revenues resulting from the provision of certain digital services, COM (2018) 148 final.).*

U-kirjelmässä U 21/2018 vp sekä U 22/2018 vp on tuotu pääsääntöisesti hyvin esille vastaavia näkemyksiä, joita liikenne- ja viestintäministeriö korosti valtiovarainministeriölle toimitetussa lausunnossa (LVM/542/02/2018). U-kirjelmässä 22/2018 vp on käsitelty myös direktiiviehdotuksiin liittyvää asiakirjalla COM (2018) 146 final annettua komission tiedonantoa parlamentille ja neuvostolle koskien aikaa ryhtyä toimiin nykyaikaisen, oikeudenmukaisen ja tehokkaan verotusstandardin vahvistamiseksi digitaalitalouden alalla. Tämä asiakirja ei ollut aikaisemman valtionvarainministeriön lausuntopyynnön kohteena, mutta tämä ei anna aihetta erilaisille johtopäätöksille.

Kuten kirjelmien valtioneuvoston kantoja koskevissa osioissa on todettu, direktiiviehdotuksia on aiheeltaan pidettävä merkittävänä ja ajankohtaisena. On tärkeää varmistaa, että myös digitaalisen talouden

kohdalla yritystoiminnasta maksetaan veroa siellä, missä arvo syntyy ja aggressiiviseen verosuunnitteluun puututaan.

Kirjelmien valtioneuvoston kannoissa todetun lisäksi on erityisesti syytä korostaa, että digitaalisen liiketoiminnan erottaminen omaksi kokonaisuudekseen voi myös olla haasteellista, keinotekoista ja aiheuttaa käsitteen määrittelyyn sekä soveltamisalaan liittyviä erimielisyyksiä. Digitalisaatio ulottuu myös perinteisille toimialoille.

Lisäksi on huomattava, että datasta syntyy alustoille arvoa vasta kun sitä hyödynnetään jonkin palvelun tai sovelluksen tarjonnassa. Alustatalous muodostuu verkottuneesta liiketoiminnasta, jossa arvonmuodostusta tapahtuu myös sen eri osissa.

Verotuksen ei pidä myöskään tarpeettomasti estää digitalisaation sekä digitaalisen liiketoiminnan kehittymistä, eikä haitata innovaatiotoimintaa. Kansainvälisten alustajättien markkinavoima on nykyisin erittäin vahva ja digitaalisen liiketoiminnan markkinoilla on sen vuoksi nähtävissä monopolistisia piirteitä. Vahvan markkina-aseman yritykset pystyisivät tosiasiassa siirtämään niille syntyvän verorasituksen edelleen hintoihin, jolloin maksajina olisivat viime kädessä kuluttajat ja palveluita käyttävät yritykset. Verotuksen sijaan tulisikin kehittää EU:n laajuisia toimia markkinoiden toimivuuden edistämiseksi.

EU:n tulee voimakkaasti panostaa datatalouden edellytysten luomiseen, sillä se on kriittistä eurooppalaisten alustojen, tekoälyn hyödyntämisen ja digitaalisten palvelujen kehittymiseksi.

Ensisijaisesti tulisi löytää keinoja digitaalisten markkinoiden kilpailun tehostamiseen sekä alusta- ja datatalouden edellytysten luomiseen myös Euroopassa. Tämä edellyttää riittävää ymmärrystä alusta- ja datatalouden toimintamekanismeista ja arvonmuodostuksesta.

Miikka Rainiala
Hallitusneuvos
Liikenne- ja viestintäministeriö
Puhelin 0295 34 2051 / 050 5717751
Sähköposti miikka.rainiala@lvm.fi

Jakelu sara.kuitunen@eduskunta.fi

Tiedoksi Pasi Ovaska (LVM); Silja Ruokola (LVM)